

**Marineblad is een uitgave van
de Koninklijke Vereniging
van Marineofficieren**

ISSN: 0025-3340

Hoofredactie:
KLTZ R.O.P. Pulles EMSD
mw. drs. M.L.G. Lijmbach

Eindredactie
mw. drs. M.L.G. Lijmbach

Artikelencommissie
drs. A.A. Bon, LTZ1 (TD) ing. J.M.T. Bongartz,
KLTZ (LD) mr.dr. M.D. Fink, LTZ1 (TD) F.G.
Marx MSc., LTZ1 (TD) dr. ir. W.L. van Norden,
dr. A.J. van der Peet, LTZ1 dr. R.M. de Ruiter,
KOLMARN R.A.J. de Wit

Medewerkers:
mw. drs. Z. Borgeld-Guman, mr. S. Boeke,
prof. dr. T.B.F.M. Brinkel, mw. drs. A. Hoets,
dr. J. Holslag, LTZ1 B. van de Kraats,
KLTZ (TD) H. Boomstra (cartoon)

Adres redactie
Wassenaarseweg 2
2596 CH Den Haag
Tel. 070-383 95 04
marineblad@kvmo.nl
www.kvmo.nl

Vormgeving
Frank de Wit
Tel. 038-455 17 54

Drukwerk
Wilco Art Books
Vanadiumweg 8
3812 PZ Amersfoort

Advertenties
070-383 95 04

Abonnementen
Voor leden van de KVMO is het Marineblad gratis. Informatie over het lidmaatschap van de KVMO staat op: www.kvmo.nl onder 'FAQ'. Niet-leden betalen € 49,50 (NL) of € 69,50 (buitenland) per jaar.

Copyright Marineblad
Overname van artikelen is enkel toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie en onder uitdrukkelijke vermelding van de bron. Artikelen in het Marineblad vertolken niet noodzakelijk de visie van het hoofdbestuur van de Koninklijke Vereniging van Marineofficieren of van de redactie. De inhoud van artikelen blijft geheel voor verantwoording van de auteur(s). Richtlijnen voor het schrijven en aanleveren van artikelen zijn in te zien op www.kvmo.nl onder 'Marineblad'.

Adreswijziging
Zo tijdig mogelijk schriftelijk doorgeven aan:
Secretariaat KVMO
Antwoordnummer 93244
2509 WB Den Haag
(geen postzegel nodig)
of info@kvmo.nl

foto cover: Zr. Ms. De Zeven Provinciën eerder dit jaar tijdens een internationale manoeuvreoefening. Hieraan namen 2 andere Nederlandse schepen en twee NAVO Vlootverbanden deel

Column

Een veelgebruikte Nederlandse uitdrukking is 'het is kiezen of delen'. De oorsprong van deze uitdrukking stamt uit het burgerlijk recht. Als er bij een boedelscheiding zaken moesten worden verdeeld tussen twee personen, dan deelde de een en mocht de ander het deel kiezen dat hem/haar het meest aanstond. Kiezen of delen dus. Voor deze column verander ik de uitdrukking even in 'het is kiezen én delen'.

Kiezen mogen we deze maand in ieder geval, het is weer tijd voor de Tweede Kamerverkiezingen. Ook in dit Marineblad vindt u daar wat over, zoals de introductie van onze secretaris, Harmen Krul, die tevens kandidaat-Kamerlid is. Ik wil uw keuze zeker niet beïnvloeden maar als u het lastig vindt een keuze te maken, overweeg dan op Harmen te stemmen. Als hij gekozen wordt, zit er weer eens iemand met recente militaire ervaring in de Kamer. Kennis en ervaring die hij kan delen met zijn collega-Kamerleden. En dat is hard nodig want daaraan ontbreekt het nogal eens.

Het is essentieel dat onze regering en ons parlement de juiste keuzes maken op grond van de juiste informatie. Zo is er de keuze over hoeveel geld er naar veiligheid gaat. De krijgsmacht is daar onderdeel van. In mijn ogen is de krijgsmacht een van de voorwaarden om te zorgen dat wij in Nederland in vrijheid kunnen leven, ondanks de bedreigingen. Zoals u ook in dit nummer kunt lezen zijn er voldoende oude en nieuwe bedreigingen om het hoofd te bieden. Een van de oude dreigingen is de hoeveelheid explosieven uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog in de Noordzee en bijv. de Oostzee. In zijn artikel stelt Anselm van der Peet vast dat er vanaf het einde van WOII voortvarend gestart is met het opruimen van de mijnen en andere explosieven bij de Nederlandse havens en zeeroutes. Maar er ligt anno 2021 nog veel meer en met de komst van de nieuwe mijnenbestrijdingsvaartuigen kunnen ook de marinemensen blijven doorgaan waar anderen (moeten) stoppen. Dan hoeven we de Noordzee niet langer te delen met de explosieven.

Het delen van de Noordzee willen we ook niet met een nieuwe dreiging; maritieme terroristen. Hoewel de term (maritiem) terrorisme geen definitie kent, kunnen we ons er wel iets bij voorstellen. We zullen dan ook moeten kiezen voor het (preventief) bestrijden ervan, om disruptie en (milieu)schade te kunnen voorkomen en daar zal de KM de juiste juridische middelen en bevoegdheden voor moeten hebben. Peter van der Kruit verkent deze in zijn artikel. De wereldzeeën gaan we steeds vaker delen met onze Chinese collega's. Daar is op zich niets mis mee, maar het is goed ook een tegenwicht te bieden als dat nodig is. Daarom zou Nederland moeten kiezen voor meer en modernere maritieme middelen. Natuurlijk kunnen we dat niet alleen. Volgens Pieter Kok commandeur b.d. en Arun Prakash admiral (ret'd) moeten we deze taak delen met bondgenoten binnen de NAVO en EU, maar ook met andere partners, zoals India, Japan, Zuid-Korea en Australië. Moderne maritieme middelen vragen om modern onderhoud en moderne onderhoudsmethoden. Sander Wanningen bespreekt zo'n moderne methode, *additive manufacturing* (ook wel 3D-printen genoemd), die zowel de vloot- als de marinierseenheden kan ondersteunen bij de uitvoering van hun belangrijke taak.

Kiezen en delen, we zullen beide moeten doen. Ik vraag u de kennis die u vergaart met het lezen van dit Marineblad zo veel mogelijk te delen, zodat (onder meer) onze volksvertegenwoordigers de juiste keuzes kunnen maken. Het is nodig!

De KVMO maakt deel uit van de

@Voorzitter_KVMO